

Dvě katecheze

K tématu

NEJSVĚTĚJŠÍ SRDCE JEŽÍŠOVO

© Katechetické středisko AP

2026

Ježíšovo srdce bije pro nás

- **Cílová skupina:** Předškolní a mladší školní věk (1.–4. třída)
- **Cíl:** Děti mají pochopit, že Ježíšovo srdce je symbolem jeho nekonečné a živé lásky ke každému z nás, a naučit se na tuto lásku odpovídat.
- **Pomůcky:** Červené papírové srdce (pro každé dítě jedno), fixy, plakát / ikona Nejsvětějšího Srdce Ježíšova (viz příloha).

Úvodní motivační aktivita: „Co vypráví srdce?“ (10 minut)

Průběh:

1. Poprosíme děti, aby se ztišily, položily si ruku na prsa a zkusily vnímat, jak jim bije srdce.
2. **Zeptáme se:** „*Kdy nám bije srdce hrozně rychle?*“ (Když utíkáme, když se bojíme, když máme velkou radost, když někoho hodně milujeme). „*A kdy bije klidně a pomalu?*“ (Když spíme, když nás maminka objímá).
3. **Komentujeme:** „*Srdce je jako motor v našem těle. Ale když nakreslíme srdíčko na papír a někomu ho dáme, co mu tím chceme říct? (Že ho máme rádi). Přesně tak. Srdce je známkou lásky. Teď si budeme povídat o jednom úplně zvláštním srdci – o srdci Pána Ježíše.*“

Hlavní část s diskusí: „Ježíšovo srdce hoří láskou“ (15 minut)

Ukážeme dětem **ikonu** Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Necháme je chvíli obraz **pozorovat** a **ptáme se:**

- *Čím se liší srdce, na které ukazuje Ježíš na obrázku, od toho, které někomu nakreslíme třeba do památníku?*
- *Proč nad ním plápolá oheň? Co to znamená, když řekneme, že je někdo do něčeho „zapálený“ nebo když někoho něco „hřeje u srdce“?*

Komentujeme, případně můžeme klást vhodné otázky: Ježíšovo srdce na obrázku není schované v těle, ale je vidět. Proč? Abychom si uvědomili, jak moc nás má rád.

- **Oheň a plameny:** Znamenají, že Ježíšova láska k nám je silná, živá a nikdy nevyhasne. Není to chladná láska, která se o nikoho nezajímá a nikoho nezahřeje.
- **Kříž a trny:** Připomínají, že Ježíš pro nás trpěl. Když někoho máme hodně rádi, občas nás to i bolí (např. když se rozdělíme o hračku, kterou máme rádi, když pomůžeme, i když se nám nechce).
- Ježíšovo srdce **je tady pro každého** – i pro ty, kteří udělali chybu nebo pro ty, na které všichni zapomněli.

Souhrn (5 minut)

Co si z dneška budeme pamatovat? Svátek Nejsvětějšího Srdce Ježíšova nám připomíná, že Ježíš není nějaký vzdálený král, který o nás neví. Jeho srdce bije pro každého z nás. Když je nám smutno, Ježíš nás láskou svého srdce může potěšit, dát nám odvahu a radost. A když máme radost, můžeme se o ni rozdělit.

Závěrečná modlitba (5 minut)

Každé dítě si vezme papírové srdíčko, **postavíme se do kruhu.**

Začneme modlitbu: „Pane Ježíši, děkujeme ti, že tvoje srdce bije pro nás. Děkujeme, že tvoje láska nikdy nekončí a neodpočívá. Prosíme tě, udělej naše srdce podobná tomu tvému – aby nebyla z kamene, ale plná dobroty.“

Děti pak zopakují po větách:

*Ježíši tichý, srdce pokorného, **

*přetvoř naše srdce podle srdce svého. **

Amen.

Bonusová aktivita: „Moje odpověď Ježíšovi“ (Tvořivá reflexe, 15 minut)

Co budete potřebovat: Červená papírová srdíčka z modlitby, fixy, pastelky, případně drobné samolepky.

Postup: Ježíš nám ukazuje své srdce plné lásky. Láska ale nezůstává jednostranná – nejlepší je, když na ni odpovíme.

1. Úkolem dětí je na jednu stranu srdíčka, která měla v ruce při modlitbě, napsat jméno nebo nakreslit **jednoho člověka**, kterému chtějí v tomto týdnu udělat radost (přinést mu kousek Ježíšovy lásky – např. pomoci babičce, půjčit sourozenci hračku, usmát se na paní učitelku).
2. Na druhou stranu **napíše své jméno**.
3. Na závěr mohou děti tato svá srdíčka **přinést k oltáři** nebo k vystavenému obrazu Ježíše jako symbol, že mu otevírají to své. Srdíčko si pak **mohou vzít domů** jako připomínku svého „tajného úkolu lásky“.

Bez masek: Srdce, které se vydalo všemu

- **Cílová skupina:** Starší školní věk a mládež (11–16 let)
- **Cíl:** Objevit Nejsvětější Srdce Ježíšovo ne jako sentimentální obrázek, ale jako projev maximální zranitelnosti a solidarity Boha s lidskou bolestí a samotou.
- **Pomůcky:** Bible (nebo vytištěný text Jan 19,33–34), papíry formátu A5, propisky, obraz Nejsvětějšího Srdce Páně (viz příloha).

Úvodní motivační aktivita: „Status a filtry vs. realita“ (10 minut)

Průběh:

1. Rozdáme všem ve skupině papíry a propisky. Požádáme je, aby papír přehnuli ještě napůl a na horní polovinu **napsali** nebo bleskově **načrtli**, jak se **prezentují navenek**, jak chtějí před druhými vypadat (na sociálních sítích, před spolužáky, když chtějí vypadat „v pohodě“, drsně nebo dokonale). Poté se ptáme: *Co dáváme do svých pomyslných filtrů?*
2. Potom požádáme, aby na dolní stranu papíru napsali (jen pro sebe, nikdo to nebude číst) **tři slova**, která vyjadřují, **co prožívají uvnitř, když jsou sami** a sundají všechny masky (strach z nepřijetí, únava, nejistota, zamilovanost, zmatek).
3. **Uvedeme téma:** *„Žijeme v době, kdy se nám zdá, že hlídat své nitro a chránit své ‚srdce‘ (to, kým opravdu jsme) je naprostá nutnost. Bojíme se, že když se otevřeme druhým, někdo nás zraní. Dneska se podíváme na někoho, kdo udělal pravý opak. Ten šel do naprostého rizika, otevřel své srdce láskou, která snese i zranění.“*

Hlavní část s diskusí: „Krev a voda“ (15–20 minut)

Dáme každému text Písma **Jan 19,33–34** (můžeme vytisknout z přílohy)

Když však (vojáci) přišli k Ježíšovi, viděli, že už je mrtvý. Proto mu kosti nepřerazili, ale jeden mu kopím probodl bok, a hned vyšla krev a voda.

Rozhovor a výklad:

- *„Když se řekne 'Nejsvětější srdce Ježíšovo', většinou si vzpomeneme na barvotiskový svatý obrázek nebo sošku. Ale tenhle text z evangelia mluví o drsné realitě na popravišti. Proč myslíte, že voják probodl Ježíšovi bok?“* (Aby se ujistil o smrti, byl to tehdejší úřední důkaz).
- *„Ježíšovi z té rány vytekla krev a voda. Lékaři tvrdí, že k tomu dochází při prasknutí srdce z extrémního psychického a fyzického vyčerpání. Co nám to říká o Ježíšovi?“*

Shrnutí pro diskusi: Ježíšovo srdce není symbol zamilovanosti z Valentýna. Je to srdce, které ukazuje to, co Ježíš dělal celý život: dával se celý lidem.

- **Voda** v Bibli symbolizuje život, očistění, křest. Z Ježíšova nitra vyvěrá život pro nás, i když on sám umírá.
- **Krev** je symbolem oběti a smlouvy. Ukazuje, že Bůh za nás dal všechno, nezůstalo mu nic, co by si nechal pro sebe.
- Pohled na obraz (ukážeme účastníkům ikonu Srdce Páně z přílohy): Ty plameny vycházející ze srdce neznamenaají žádný skutečný oheň, ale vášeň. Bůh je do nás „blázen“, jeho láska je silná a nezastaví ji ani lidská krutost.

Navázat můžete **diskusí** nad některou z následujících různě zaměřených otázek:

- Když se na někoho naštveme nebo nás někdo zklame, máme tendenci se uzavřít do sebe. Ježíš na kříži zažívá totální zradu a samotu, ale jeho srdce zůstává otevřené. **V čem je to jiné než naše lidské reakce?**
- Říká se, že milovat někoho znamená dát mu do ruky zbraň, kterou nás může zranit, a věřit, že to neudělá. **Jak vidíte v tomhle světle Ježíšovo srdce na kříži?**
- Z Ježíšova boku vytekla krev a voda. Voda očišťuje a dává život, krev je symbolem oběti a života, který se dává druhým. **Jak můžeme my v našem každodenním životě „dávat život“ lidem kolem nás? Kdy nám stojí za to „darovat kus sebe“ (energii, čas, trpělivost)?**
- Když se podíváte na obraz Nejsvětějšího Srdce (srdce omotané trním, s plamenem a křížem), **co z toho k vám osobně nejvíc promlouvá** a co vám naopak připadá **vzdálené nebo těžko pochopitelné?**
- Když křesťané říkají, že mají mít „srdce podobné Ježíšovu“, znamená to, že máme být naivní, nechat si od každého ubližovat a nechat se „probodávat“? *(Tady je skvělý prostor pro vysvětlení rozdílu mezi zdravou křesťanskou láskou, která má hranice, a naivitou).*

Souhrn (5 minut)

Co to znamená pro nás? Před lidmi často nosíme neviditelné brnění, abychom nebyli zranění. Před Ježíšem ho mít nemusíme. Svátek Srdce Pána Ježíše nám říká, že Bůh nám rozumí, když nás bolí srdce, když máme pocit, že nás někdo zradil nebo zklamal. Jeho srdce bylo zraněno jako první. U něj jsme v bezpečí i se svými slabostmi, protože on své srdce před námi nezavírá.

Závěrečná modlitba (5 minut)

Mladí drží v ruce svůj papír z úvodu (stranou s „vnitřními pocity“ směrem k sobě).

Modlíme se: „Pane Ježíši, ty znáš naše nitro. Znáš naše radosti, ale i to, co před ostatními skrýváme pod maskou humoru nebo nezájmu. Děkujeme ti za tvé otevřené a probodnuté Srdce, ve kterém je místo pro každého z nás.“

Následuje chvíle ticha (cca 1 minuta), po které se všichni společně pomodlí:

„Ježíši tichý, srdce pokorného, přetvoř naše srdce podle srdce svého. Amen.“

Bonusová aktivita: „Dopis do schránky Srdce“ (Anonymní sdílení a přímluva)

Co budete potřebovat: Krabičku (označenou symbolem kříže nebo srdce – „schránka“), papíry z úvodní aktivity.

Postup:

1. **Vyzveme účastníky**, aby odtrhli nebo odstříhli tu stranu papíru, na kterou psali své reálné vnitřní pocity (strachy, touhy, to, co prožívají). Druhou stranu s „maskami“ mohou symbolicky zmuchlat a vyhodit do koše.
2. Tyto papírky s realitou jejich srdce nikdo nebude číst. Mladí je složí a anonymně vhodí do připravené krabičky („schránky Ježíšova Srdce“).
3. Krabičku **vezmeme a položíme** ji k obrazu nebo k oltáři.
4. Společně se nad touto krabičkou **krátce pomodlíme**: *„Pane, do tvého Srdce vkládáme všechno, co teď prožíváme, všechno, co nás trápí a s čím si nevíme rady. Ty tomu rozumíš nejlépe. Prosíme tě za každého z nás v tomto kruhu. Amen.“*

(Poznámka: Po skončení setkání tyto papírky nečteme, ale společně je spálíme nebo jinak zničíme, čímž je zachováno stoprocentní tajemství a důvěra).